

COMMISSION DE L'INTERIEUR,
DE LA SECURITE, DE LA
MIGRATION ET DES MATIERES
ADMINISTRATIVES

du

VENDREDI 2 JUILLET 2021

Après-midi

COMMISSIE VOOR
BINNENLANDSE ZAKEN,
VEILIGHEID, MIGRATIE EN
BESTUURSZAKEN

van

VRIJDAG 2 JULI 2021

Namiddag

De openbare commissievergadering wordt geopend om 14.16 uur en voorgezeten door de heer Ortwin Depoortere.

La réunion publique de commission est ouverte à 14 h 16 et présidée par M. Ortwin Depoortere.

Les textes figurant en italique dans le Compte rendu intégral n'ont pas été prononcés et sont la reproduction exacte des textes déposés par les auteurs.

De teksten die in cursief zijn opgenomen in het Integraal Verslag werden niet uitgesproken en steunen uitsluitend op de tekst die de spreker heeft ingediend.

01 **Samengevoegde vragen van**

- Greet Daems aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De onenigheid in de regering over het 'visitatieright'" (55018905C)
- Yoleen Van Camp aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De onenigheid binnen de Vivaldicoalitie over de woonstbetredingen" (55019522C)

01 **Questions jointes de**

- Greet Daems à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Le gouvernement divisé sur le "droit de visite"" (55018905C)
- Yoleen Van Camp à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le désaccord au sein de la coalition Vivaldi en ce qui concerne les visites domiciliaires" (55019522C)

01.01 **Greet Daems** (PVDA-PTB): Mijnheer de voorzitter, ik heb deze vraag ingetrokken want die is vorige keer al behandeld.

De **voorzitter**: Misschien heeft mevrouw Van Camp nieuwe elementen. Ik wil haar alleszins niet het recht ontnemen om haar vraag te stellen.

01.02 **Yoleen Van Camp** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik wil mijn vraag behouden.

Mijnheer de staatssecretaris, er is vandaag ook een vergadering van het kernkabinet geweest en ik had graag een stand van zaken gekregen. Voor het overige verwijs ik naar de ingediende vraag.

Een wettelijk verbod op het opsluiten van alle uitgewezen gezinnen met kinderen, een verplichte coronatest voor mensen in illegaal verblijf (wat wij al verschillende keren gevraagd hebben, maar wat u telkens afwees) en een wet op de woonstbetredingen (zoals onze partij ook al meerdere keren naar voor heeft geschoven, zie ons ingediende wetsvoorstel uit 2019). Dat zijn een aantal van de zaken die in uw migratienota staan die u op vrijdag 11 juni op de tafel van de regering heeft gelegd. Zowel Ecolo/Groen als PS waren er al wel als de kippen bij om de regeling rond de woonstbetredingen, of het visitatieright zoals u het nu wil noemen, af te schieten. Wat de verplichte coronatest betreft voor mensen in illegaal verblijf, doet het mij plezier dat u hier eindelijk het nut van inziet, wat nochtans de voorbije maanden niet zo was toen ik u daar verschillende vragen over stelde.

Op de commissie van 18 juni kreeg u een aantal vragen over dit dossier. U bleef op de vlakte en verwees naar de besprekingen die verder gezet zullen worden hier over.

Wat is de laatste stand van zaken wat betreft de gesprekken rond uw migratienota? Heeft u dit al terug op de ministerraad gebracht?

Bent u van plan om uw nota af te zwakken of gaat u het been stijf houden?

Tegen wanneer wil u landen met deze migratienota?

Als sommige regeringspartijen u de regeling rond de woonstbetredingen/visitatierecht niet gunnen, overweegt u dan om de detentie van alle uitgewezen gezinnen met kinderen terug in te voeren?

U bent ondertussen 8 maanden bezig. Wanneer mogen we eindelijk wat wetsontwerpen van u verwachten die een strengere en kordate aanpak van illegaliteit inhouden, net zoals een strengere aanpak van criminele illegalen en illegalen die elk bevel om het grondgebied te verlaten naast zich neer leggen?

Het doet ons plezier dat u nu wel een coronatest verplicht wil opleggen aan illegalen die uitgewezen moeten worden. Dit vraag ik hier nochtans al maanden en u was daar nooit geen voorstander van. Vanwaar de ommekeer?

01.03 Staatssecretaris **Sammy Mahdi**: Collega's, zoals mevrouw Daems zei, hebben we dit onlangs nog behandeld. Ik zal nog even wat informatie meegeven die sommigen misschien ontgaan is tijdens de vergadering van 18 juni.

In de nota die ik aan de regering heb voorgelegd werd een geheel van wetgevende maatregelen voorgesteld om het aanklappende terugkeerbeleid op wetgevend vlak verder vorm te geven. Dat geheel van maatregelen moet binnen de regering besproken worden vooraleer ik het hier in de Kamer kan komen voorstellen. Als ik dit eerst openlijk zou bespreken, zou ik misschien gefrustreerd eindigen in een volgende legislatuur en dat ook ventileren. Ik zal de onderhandelingen voeren waar dat moet gebeuren, binnen de regering, met het grootste respect voor mijn partners in de regering. Dat zal dus niet in de media gebeuren.

Mevrouw Van Camp, u moet mij geen woorden in de mond leggen die ik nooit uitgesproken heb, ik heb mij nooit voor of tegen een verplichte test uitgesproken. Ik heb de feiten steeds op een objectieve manier weergegeven en heb mij nooit laten verleiden om er mijn mening aan toe te voegen. Ik zit immers niet in de oppositie, ik heb beleid te voeren in een delicaat en gevoelig departement, waar men geen resultaten boekt door met de fanfare op kop meningen te delen. Dat weet uw partij inmiddels ongetwijfeld ook.

De realiteit is dat een verplichte coronatest momenteel wettelijk niet mogelijk is. Of ik hier verandering in wil brengen, hebt u al kunnen opmaken uit wat u in de media hebt gelezen. We werken daar in de regering zeer hard aan, op de juiste manier, en hopen zo resultaten te kunnen boeken.

01.04 **Yoleen Van Camp** (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, ik heb uw antwoord op 18 juni zeker gehoord maar zoals gezegd had ik graag een update gekregen. Ik maak uit uw antwoord op dat u uw wetsontwerpen inzake onder andere de woonstbetreding en de verplichte coronatest bij uitwijzing nog steeds niet op de tafel van de regering hebt kunnen leggen. Dat is voor mij duidelijk.

Dat is het antwoord dat ik wenste, maar daardoor stemt het antwoord mij niet gelukkig. U hebt een eerste pakket maatregelen voorgelegd. De Europese richtlijn over de studentenmigratie is ondertussen wel al omgezet, maar behalve dat bent u bijna een jaar bezig en hebben we nog geen wetgevend initiatief van u mogen zien. U had wel heel wat plannen gemaakt en beloftes gedaan bij de voorstelling van uw beleidsnota. Vandaag horen we dat u het werk rond de woonstbetreding weer even in de koelkast hebt gestopt omdat verschillende van uw coalitiepartners dat niet steunen. Toen wij het voorstel hebben gedaan om de verplichte coronatest in te voeren bij een uitwijzing, omdat het belangrijk is in dat sluitend uitwijzingsbeleid, hebt u gezegd dat u daar geen werk van wilde maken. Als het nu op de tafel van de regering ligt, doet ons dat zeker plezier. Net als bij de woonstbetreding, of het visitatierecht, zoals u het hebt gedoopt, moeten we jammer genoeg vaststellen dat uw poging gestrand is, nog voor dit op tafel kwam, door uw coalitiepartners die er niet van willen weten. Hopelijk kan u er in de komende weken of maanden dan toch nog werk van maken. We zullen dat zeker blijven opvolgen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

02 **Vraag van Greet Daems aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het seksueel geweld bij verzoekers om internationale bescherming" (55019077C)**

02 **Question de Greet Daems à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La violence à caractère sexuel subie par les personnes demandant une protection internationale" (55019077C)**

02.01 Greet Daems (PVDA-PTB): Mijnheer de staatssecretaris, op 15 juni publiceerde de UGent een studie over seksueel geweld in België, onder andere tegen verzoekers om internationale bescherming. Wat blijkt? Maar liefst 61 % van de ondervraagden maakten seksueel geweld mee in de afgelopen 12 maanden. Bij 8 % hiervan gaat het om een poging tot verkrachting. Opmerkelijk is het aandeel dat mannen hebben in de statistieken. In tegenstelling tot algemene onderzoeken zijn mannelijke vluchtelingen vaker het slachtoffer van seksueel geweld, vooral lichtere vergripen. Vrouwelijke vluchtelingen zijn dan weer vaker slachtoffer van de zwaarste seksuele vergripen, wat vergelijkbaar is met de algemene bevindingen.

De cijfers over de verwerking van dergelijke traumatische gebeurtenissen zijn even erg, zo niet erger. Maar liefst 62 % sprak nooit over het seksueel geweld dat ze meemaakten. Slechts twee personen zochten formele hulp en niemand rapporteerde feiten bij de politie. Die bevindingen drukken ons met de neus op het feit dat vluchtelingen zeer kwetsbaar zijn.

Erkent u het probleem? Wat hebt u sinds uw benoeming al ondernomen om die kwetsbare groep te beschermen?

Acht u hun bescherming in België voldoende bij het indienen van een klacht?

Waarom denkt u dat verzoekers om internationale bescherming hierover niet rapporteren bij de politie?

02.02 Staatssecretaris Sammy Mahdi: De cijfers uit de studie van de UGent zijn inderdaad problematisch en wij moeten absoluut werk maken van de vermindering ervan.

Verzoekers om internationale bescherming lopen geenszins risico wanneer ze een klacht indienen bij de politie. Uiteraard hebben velen van hen weinig vertrouwen in openbare diensten en instanties als de politie. Dat is niet onlogisch, gezien hetgeen velen van hen hebben meegemaakt in hun thuisland of op hun route naar België. Daarom is het belangrijk om asielzoekers te blijven sensibiliseren inzake gelijkheid van mannen en vrouwen, de politie als betrouwbare instantie en de rechten als slachtoffer. In de opvangcentra wordt hieraan gewerkt via individuele begeleiding, projecten zoals R-sense met vormingen voor bewoners, de publicatie van informatie in veertien talen op de website fedasilinfo.be en via sancties voor bewoners wanneer ze de in het opvangcentrum geldende regels schenden. De veiligheid van vrouwen in de opvangcentra moet te allen tijde gegarandeerd zijn.

Ook kunnen bijvoorbeeld een buddy of de toegang tot een psycholoog helpen om openheid te creëren om over een bepaalde gebeurtenis te praten. U mag erop rekenen dat ik hierop samen met mijn diensten zal blijven inzetten. Iedereen verdient bescherming tegen seksueel geweld, wat de verblijfsstatus ook is.

02.03 Greet Daems (PVDA-PTB): Mijnheer de staatssecretaris, ik dank u voor uw antwoord.

Ik ben blij dat er sensibiliseringscampagnes zijn opgezet. Ik zal het thema blijven opvolgen. De cijfers zijn problematisch en het valt nog te bezien of de sensibiliseringscampagnes hun werk zullen doen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter:** Aangezien mevrouw Gilson niet aanwezig is, vervalt haar vraag nr. 55019094C.

03 Samengevoegde vragen van

- Dries Van Langenhove aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De verlenging/hernieuwing van de Turkijedeal" (55019342C)
- Yoleen Van Camp aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De EU-investering van 3 miljard euro voor de opvang van Syrische vluchtelingen in Turkije" (55019520C)

03 Questions jointes de

- Dries Van Langenhove à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La prolongation/le renouvellement de l'accord avec la Turquie" (55019342C)
- Yoleen Van Camp à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'investissement européen de 3 milliards d'euros pour l'accueil de réfugiés syriens en Turquie" (55019520C)

03.01 Dries Van Langenhove (VB): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, ik ben er nog niet geraakt wegens een ongeval op de autosnelweg en sta momenteel aan een tankstation. Om die reden zou ik graag willen verwijzen naar mijn schriftelijk ingediende vraag.

Geruime tijd was er reeds sprake van de vernieuwing van de 'Turkijedeal'. Ondertussen zouden de Europese staats- en regeringsleiders hun goedkeuring hebben gehecht aan een nieuw miljardenpakket voor de opvang van Syriërs in Turkije. Daarnaast zou ook geld voorzien zijn voor landen zoals Libanon en Jordanië. Tot 2024 zou het in totaal gaan om een bedrag van 5,7 miljard euro, waarvan 3,5 miljard voor Turkije.

Op aansturen van (onder meer) de afscheidnemende Duitse Bondskanselier Angela Merkel zou bovendien van start worden gegaan met de uitbreiding van de bestaande douane-unie.

Kan u bevestigen dat de Europese lidstaten hun goedkeuring hebben gegeven aan bijkomende steun aan Turkije ten belope van 3,5 miljard euro?

Wat is het financiële aandeel van de lidstaten – en dan in het bijzonder van België – in deze operatie?

Bij de start van de deal in 2016 werd het grootste deel van de geldmiddelen niet rechtstreeks aan de Turkse overheid overgemaakt. Turkije heeft er in het verleden echter steeds op aangedrongen zélf zeggenschap te krijgen over de besteding van het geld. In welke mate werd hieraan toegeven? Hoe, via welke kanalen en voor welke doeleinden zullen de miljarden besteed worden?

De oorspronkelijke deal uit 2016 voorzag dat voor elke illegaal in Griekenland gearriveerde Syriër die naar Turkije werd teruggestuurd er één via de legale naar Europa zou worden gehaald. In de praktijk bleek deze 1:1-regel niet te functioneren. Sinds 21 maart 2016 werden in het kader van de Turkijedeal in totaal 2140 illegale migranten teruggestuurd, terwijl in dezelfde tijdsspanne niet minder dan 29.427 personen vanuit Turkije naar Europa werden overgebracht. Wat gaat er gebeuren om deze wanverhouding recht te zetten? Blijft het 1:1-principe gehandhaafd Zal het 1:1-principe bij uitbreiding ook gelden voor niet-Syriërs (zoals bijvoorbeeld Afghanen)?

Klopt het dat er een begin wordt gemaakt van gesprekken over de uitbreiding van de bestaande douane-unie? Welke concrete toezeggingen en beloftes werden ter zake gedaan?

In het verleden heeft Turkije met de regelmaat van een klok aangedrongen op het afschaffen van de visumplicht voor Turkse staatsburgers. Overweegt de EU - in het kader van een hernieuwde deal - stappen in die richting?

03.02 Yoleen Van Camp (N-VA): Ook ik wens te verwijzen naar mijn schriftelijk ingediende vraag, mijnheer de voorzitter. Ik sta niet aan een tankstation (vrolijkheid).

Op 25 juni heeft de Europese Unie beslist om nog eens drie miljard euro te investeren in de opvang van Syrische vluchtelingen in Turkije.

Daarnaast werd er ook gesproken over op maat gemaakte actieplannen voor migratielanden. Ik citeer hier een stukje uit het persbericht van de Europese Unie: "Om het verlies aan mensenlevens te voorkomen en de druk op de grenzen van Europa te doen afnemen, zullen wederzijds voordelige partnerschappen met de herkomst- en transitlanden worden op gezet en zal de samenwerking worden opgevoerd", lezen hun conclusies. Er wordt voor een "pragmatische, flexibele en op maat gemaakte aanpak gekozen."

De EU investeert nu opnieuw enorm in de opvang door een derde land, namelijk Turkije, maar hoe zit het met de investeringen voor een sterker terugkeerbeleid?

Wat de "op maat gemaakte" aanpak betreft, blijkt er van visumsancties nu precies geen sprake meer, maar gaat het ineens over partnerschappen. Hoe zit het met deze visumsancties?

03.03 Staatssecretaris Sammy Mahdi: In maart 2016 hebben de Europese Unie en Turkije een gezamenlijke verklaring aangenomen waarin beide partijen toezeggingen doen om de irreguliere migratiestromen van Turkije naar Europa tegen te houden. De Europese Unie heeft hiertoe een ad hoc financieel mechanisme in het leven geroepen, namelijk de vluchtelingenfaciliteiten voor Turkije, kortweg de FriT (Facility for Refugees in Turkey). Deze faciliteit bestond uit twee schijven van 3 miljard euro, deels gefinancierd met de Europese begroting en deels door de lidstaten.

België nam deel via de algemene bijdrage aan de Europese Unie. Vandaag is 4,1 miljard euro daarvan effectief uitbetaald. De laatste projecten zullen medio 2025 voltooid zijn. Ik wil er ook op wijzen dat deze fondsen niet rechtstreeks aan de Turkse staat worden uitbetaald maar worden aangewend in de vorm van projecten uitgevoerd door ngo's en internationale organisaties die nauwgezet door de Europese Commissie

worden gecontroleerd. In bepaalde omstandigheden ontvangt ook de Turkse overheid een terugbetaling voor de gemaakte kosten. Dit systeem zal vermoedelijk niet veranderen, net zo min als de één-op-éénregel.

De staats- en regeringsleiders vroegen de Europese Commissie eerder al om een voorstel te doen voor het voortzetten van de financiële steun aan Syrische vluchtelingen die worden opgevangen in Turkije, Jordanië en Libanon. Dit gebeurt naar verwachting nog deze zomer.

Op de Europese Raad van juni is nog geen beslissing genomen over de nieuwe financiering van de faciliteiten. Wel formuleerde de Europese Commissie al een aantal ideeën. Binnen de marges van de middelen die in het meerjarig financieel kader reeds waren voorzien voor de externe actie van de Europese Unie kunnen fondsen ter beschikking worden gesteld voor de opvang van vluchtelingen in de regio, ten belope van zo'n 5,7 miljard euro, waarvan concreet zo'n 3,5 miljard euro zou worden besteed aan programma's in Turkije. Daar worden nog steeds zo'n 4 miljoen vluchtelingen opgevangen.

Het is dus in het belang van deze vluchtelingen maar ook in het belang van de controle van de migratiestromen naar Europa dat we er mee voor zorgen dat Turkije hen op een kwaliteitsvolle manier kan opvangen. We vinden opvang in de regio allemaal zeer belangrijk, en daarom moeten we er ook de kwaliteit van verzekeren.

Op de Europese Raad is evenmin gesproken over de liberalisering van de visa voor Turkije. Voor uw vraag over de douane-unie verwijs ik u door naar de minister van Buitenlandse Zaken.

Mevrouw Van Camp, de terugkeersamenwerking staat hoog op de agenda van de Commissie. De nood om vooruitgang te boeken, wordt door alle lidstaten gedragen.

Het mechanisme onder artikel 25a van de Visumcode werd geactiveerd. De Commissie voert diplomatieke gesprekken met een aantal lidstaten die niet of onvoldoende aan de terugkeer meewerken. De Commissie zal dan ook voorstellen formuleren op basis van de resultaten van deze gesprekken. Op basis van dit mechanisme kunnen visummaatregelen worden genomen, zowel positief als negatief.

Ik heb in deze commissie ook al eens gezegd dat de deadline het einde van het politieke jaar is. Dat is op federaal niveau, maar ook op Europees niveau zeer binnenkort. Wij volgen dit van zeer nabij op om ervoor te zorgen dat Europa de druk blijft opvoeren die ze zelf heeft aangekondigd.

Binnen de Raad zijn alle lidstaten het erover eens dat de EU een grotere rol kan en moet spelen in de terugkeersamenwerking. Om een dergelijke samenwerking te realiseren, wordt uitgegaan van een breed en duurzaam partnerschap met de derdelanden, waarvan terugkeerrelaties een integraal onderdeel zijn.

Ik zie niet wat daar controversieel aan is, want we streven naar goede relaties met de derdelanden, opdat ze aan de terugkeer zouden meewerken. Het inzetten van het visumbeleid na evaluatie van die partnerschappen lijkt mij dan ook een goede zaak.

Een nog veel betere zaak zou uiteraard zijn dat wij op Europees niveau over de readmissieakkoorden zouden kunnen onderhandelen in de plaats van met alle 27 lidstaten apart. Dat verzwakt de positie van de EU en de lidstaten.

Een van de belangrijkste doelstellingen van het nieuwe migratiepact is een antwoord te bieden op de terugkeerproblemen. Daartoe heeft de Europese Commissie een waaier aan voorstellen gedaan, zowel op operationeel als op regelgevend vlak, die zowel de interne als de externe dimensie van het verwijderingsbeleid beogen.

De terugkeer moet sneller en efficiënter, ook dankzij de ondersteuning van Frontex, het ontwikkelen van stevige partnerschappen met derdelanden en het gebruik van hefboomen, indien dat nodig blijkt te zijn, om onze landen tot samenwerking te bewegen op het vlak van readmissie.

De Europese Unie mikt eveneens op het uitbouwen van een echt terugkeerbeleid met de benoeming van een adjunct-operationeel directeur voor de terugkeer bij Frontex, de aanwijzing van een Europese terugkeercoördinator bij de Europese Commissie en het opzetten van een netwerk op hoog niveau rond terugkeer.

De Europese Commissie heeft trouwens recent, met name in de maand april 2021, al haar eerste strategie voor de vrijwillige terugkeer en re-integratie gepubliceerd. De problematiek krijgt dus eindelijk de nodige aandacht op Europees niveau, wat een goede zaak is. De kwestie is immers al lang, veel te lang, een pijnpunt op Europees en Belgisch niveau.

03.04 Dries Van Langenhove (VB): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, niet de deal an sich is controversieel, wel de voorwaarden.

Wij zijn uiteraard een grote voorstander van opvang in eigen land en in eigen regio, wanneer dat kan. Op die manier loopt het echter heel vaak fout.

Wij merken dat de gemaakte afspraken vooral worden nagekomen door de Europese Unie maar veel minder door Turkije zelf. De deal wordt helaas gebruikt als een chantagemiddel, zoals wij in het verleden hebben gezien. Er zijn te weinig garanties bij de nieuwe onderhandelingen om dat in de toekomst te voorkomen en ervoor te zorgen dat zulks niet meer kan gebeuren.

Ik hoor u graag stellen dat er zagezegd niets verandert aan de één-op-éénafspraken. Die afspraak wordt echter nu al niet nagekomen. Opnieuw zijn er niet voldoende voorwaarden dat ze in de toekomst in tegenstelling tot vandaag wel zal worden nagekomen.

Uw verwijzing naar de minister van Buitenlandse Zaken voor de douane-unie is spijtig. Het gaat hier duidelijk om een packagedeal. Ik vermoed dat u bij die onderhandelingen ook wel betrokken zal zijn of tenminste daarvan op de hoogte bent gebracht.

Ten slotte, u verwijst opnieuw heel veel naar het immigratiepact en u maakt heel veel beloftes. Wij zijn ondertussen echter toch al enige tijd ver in uw mandaat van staatssecretaris voor Asiel en Migratie. Van die beloftes hebben wij jammer genoeg nog maar weinig geconcretiseerd gezien.

03.05 Yoleen Van Camp (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, ik maak, in alle eerlijkheid, dezelfde analyse als de heer Van Langenhove: u doet heel veel beloftes en geeft altijd heel lange antwoorden met heel veel woorden, maar heel weinig daden, waar wij nochtans echt op zitten te wachten.

Wat de terugkeer betreft, verwijst u al maanden naar gesprekken die aan de gang zijn en voorstellen die zeer binnenkort zullen komen, maar ik heb daar tot nu toe nog niets van gezien. U beaamt nu weer dat u daar ook op zit te wachten. Ik vind dat problematisch, want u blijft wel naar Europese oplossingen zoeken en daarop wachten. Dat geldt ook inzake de readmissie. Het is zeker een nobel doel om dat met verschillende landen te doen, maar als dat er niet komt, lijkt het mij toch nuttig om dat nationaal op te starten en er zo voor te zorgen dat wij niet met niets achterblijven en dat ons terugkeerbeleid niet nog meer in het slop belandt dan vandaag het geval is.

Ik begrijp niet waarom u daarop blijft wachten en niet ondertussen uw verantwoordelijkheid neemt om zelf nationaal de nodige akkoorden te proberen sluiten. Ik hoop dat u gelijk hebt en dat er binnenkort nog iets volgt vanuit Europa. Ik kom daar in een latere vraag op terug, want voorlopig komt er alleszins niet veel van in huis en u lijkt nog de enige te zijn die in de Europese oplossing blijft geloven.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

04 Samengevoegde vragen van

- Ben Segers aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De regularisatieprocedure" (55019407C)
- Yoleen Van Camp aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Illegale hongerstakers op de campussen van de VUB en de ULB" (55019521C)
- Vanessa Matz aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De hongerstaking van sans-papiers in Brussel" (55019551C)
- Greet Daems aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De hongerstaking in de Begijnhofkerk" (55019579C)

04 Questions jointes de

- Ben Segers à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La procédure de

régularisation" (55019407C)

- Yoleen Van Camp à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les grévistes de la faim en situation illégale sur les campus de la VUB et de l'ULB" (55019521C)

- Vanessa Matz à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La grève de la faim entamée par des sans-papiers à Bruxelles" (55019551C)

- Greet Daems à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La grève de la faim menée à l'église du Béguinage" (55019579C)

De **voorzitter**: Mevrouw Matz laat zich verontschuldigen.

04.01 Ben Segers (Vooruit): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, de overheid heeft inzake de regularisatieprocedure natuurlijk een discretionaire bevoegdheid. U en de DVZ kunnen vrij beslissen deze wel of niet toe te staan, en dat is goed zo. U hebt daarbij een grote beoordelingsvrijheid in elk individueel regularisatiedossier.

Nu, die discretionaire bevoegdheid betekent, gelet op het vertrouwensbeginsel, niet dat de beoordeling willekeurig mag zijn. Eerder was er de rondzendbrief van 2009, of de instructie van 19 juli 2009. Die werd dan wel vernietigd door de Raad van State, maar nadien hebben zowel staatssecretarissen als de DVZ publiekelijk verklaard dat zij de richtlijnen van die instructie ten gronde zouden blijven toepassen.

Ik hoorde gisteren in *De Ochtend* een vorige staatssecretaris, de heer Francken, zeggen dat er criteria zijn voor regularisatie: lang verblijf, lange asielprocedures, schoolgaande kinderen, een blanco strafblad. Ik vond dat een opmerkelijk statement van de voormalige staatssecretaris.

Ik ben benieuwd wat uw houding nu is. Past de DVZ bij de beoordeling van individuele aanvragen in de feiten nog steeds, misschien in aangepaste vorm, de criteria toe van die instructie van 2009, zij het niet als formele rechtsbron?

Is het criterium van de prangende humanitaire situatie nog steeds het algemeen criterium ten gronde? Wordt het nog steeds geïnterpreteerd als een situatie die zo beklemmend is dat de persoon zich er niet van kan ontdoen, waardoor een verblijf in België de enige oplossing is? Kunt u daarvan nog enkele voorbeelden geven? Kunt u dat verder specificeren?

Verder, is het nog steeds zo dat de DVZ in principe de oudste aanvragen eerst behandelt? Krijgen, zoals in het verleden, dossiers met een bijzondere medische of humanitaire problematiek, of na een gerechtelijke beslissing, of bij opsluiting in afwachting van repatriëring, of bij asielzoekers in opvang, nog steeds voorrang? Welke onderdelen van de instructie zijn thans als recht in de verblijfswet opgenomen?

Bent u het eens met de beoordeling van sommigen dat weigeringsbeslissingen onvoldoende gemotiveerd zouden zijn, waardoor de beslissing onvoldoende gedragen kan zijn?

Tot slot, wat is op dit ogenblik de gemiddelde doorlooptijd van een regularisatieaanvraag? Hoe evolueerde die in de voorbije jaren? Kunt u ook iets vertellen over hoe de DVZ-inzet evolueerde, uitgedrukt in VTE's?

04.02 Yoleen Van Camp (N-VA): *Zo'n 400 illegalen zijn op 23 mei van start gegaan met een hongerstaking op de campussen van de VUB en ULB en in de Begijnhofkerk in Brussel. Na ruim een maand wordt de gezondheidstoestand van sommige van deze mensen stilaan kritiek. Uw coalitiepartners PS en Ecolo voeren in de pers de druk op om over te gaan tot collectieve regularisaties, terwijl MR u net steunt in uw verzet daartegen.*

Het is duidelijk dat de situatie enorm ontspoord is doordat men deze mensen veel te lang in onzekerheid heeft gelaten, met alle gevolgen van dien nu. In de pers stond een citaat van één van de hongerstakers: "De hoop is sterk: als het in 2009 is gelukt, waarom nu dan niet? Die gedachte houdt ons recht." Zoals u weet heeft uw partij (samen met CDH, MR, Open Vld en PS) toen heel wat illegalen collectief geregulariseerd, waardoor er nu dus foute verwachtingen ontstaan.

Heeft u al coaching trajecten opgestart bij de hongerstakers aan de VUB en ULB?

Waarom verschaft u deze mensen geen duidelijkheid en wijst u hen uit, om zo duidelijk te maken dat wie

geen recht heeft op verblijf, hier vaak illegaal aan kwam, valselijk beweerde vluchteling te zijn en dan weigert terug te keren en zo kansen ontnemt van echte vluchtelingen, niet kan blijven? Het verschaffen van die duidelijkheid lijkt me hier essentieel, vooraleer er doden vallen.

Zoals ik daarstraks ook al zei, voeg ik daar graag aan toe dat er vandaag een kern plaatsvond waar u ook een oplossing zou hebben gevonden voor de hongerstakers. Ik ben dan ook zeer benieuwd naar uw antwoord en naar een laatste stand van zaken van de gesprekken in de kern.

04.03 Greet Daems (PVDA-PTB): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, de hongerstaking van de mensen zonder papieren in de Begijnhofkerk gaat een heel kritieke fase in. Wij blijven die situatie natuurlijk volgen, want niemand wil dat er slachtoffers vallen. Er is een humanitaire noodsituatie waarbij die mensen dreigen te sterven. Intussen ondertekenden 26.000 mensen een petitie met een vraag om oplossingen. Een front van academici, rectoren, vakbonden en middenveldorganisaties vraagt om die reden oplossingen van u. Hun eisen, die wij steunen, zijn duidelijke, objectieve criteria en een onafhankelijke commissie om individuele dossiers tot regularisatie te beoordelen. Ik wil daarbij benadrukken dat wij geen collectieve regularisatie eisen, ook al blijft de Nederlandstalige pers dat telkens weer uitvinden.

In de plenaire vergadering gisteren zei u dat u contact onderhoudt met de hongerstakers. Volgens onze info dateert uw recentste ontmoeting met de hongerstakers al van enkele weken geleden. Mijnheer de staatssecretaris, wanneer had u het laatst contact met de hongerstakers zelf en wanneer met vertegenwoordigers? Engageert u zich voor de organisatie van een nieuw overleg? Zo ja, op welke termijn?

De Brusselse regering, met Rudi Vervoort en de PS, vraagt dringend een interministeriële conferentie over de kwestie. Die moet op uw initiatief plaatsvinden. Klopt het dat vicepremier Dermagne daartoe een officieel verzoek heeft ingediend? Hebt u die conferentie al bijeengeroepen? Op welke datum is die gepland? Zal de situatie van die sans-papiers daar specifiek besproken worden?

Op 18 juni zei u in deze commissie voor Binnenlandse Zaken dat u werkt aan een wijziging van het koninklijk besluit inzake de retributies. U zei dat de bedragen gebaseerd zullen zijn op een meer gedetailleerde berekening van de effectieve administratieve kosten. Engageert u zich ertoe dat de kosten voor individuele aanvragen tot regularisatie zullen dalen? Hebt u daarover contact met de hongerstakers?

04.04 Sammy Mahdi, secrétaire d'État: Monsieur le président, chers collègues, en ce qui concerne d'abord vos questions relatives aux grévistes de la faim, bien sûr, je m'inquiète fortement de la situation actuelle. Je crains les conséquences médicales pour les personnes concernées et je comprends qu'elles se trouvent dans une situation précaire. Toutefois, comme je l'ai déjà dit hier, ceci ne justifie pas une politique *ad hoc* et non structurelle qui inclurait des mesures favorables aux personnes qui ont décidé d'entamer une grève de la faim ou pire, de se coudre les lèvres. C'est bien l'inverse.

Le fait de se trouver à nouveau dans une situation de grève de la faim après les campagnes de régularisation de 2000 et 2009 me renforce dans la conviction que nous avons besoin d'une solution structurelle. Pour cette raison, je suis en train de renforcer et d'étendre la migration légale existante et d'assurer que la procédure 9bis reste une procédure d'exception, ceci en enlevant certaines catégories de cette procédure comme par exemple les apatrides que j'ai déjà mentionnés à plusieurs reprises. Transformer la procédure 9bis en un nouveau canal de migration légale avec des critères ou régulariser temporairement toutes les personnes sans séjour légal, comme le proposent plusieurs organisations, ne sont pas des solutions.

Mevrouw Van Camp, u vroeg of ik geen duidelijkheid zou moeten brengen. Ik denk dat ik de voorbije dagen en hier weer in mijn antwoord vrij duidelijk ben geweest.

Comme vous tous, je cherche des solutions à court terme également.

J'ai ainsi proposé à plusieurs reprises aux représentants des grévistes et différentes organisations et comités de soutien d'informer les personnes sur les sites sur leur dossier, sur les décisions prises, leurs raisons et conséquences et sur les procédures de séjour. Je constate qu'il est très difficile de convaincre les personnes de suivre les voies existantes. J'ai fait plusieurs propositions concrètes pour que mes administrations puissent aller sur place pour échanger sur le dossier individuel des grévistes – pour ceux qui le souhaitent.

Pour le moment, les personnes concernées et les organisations entourant les actions ne sont pas encore ouvertes à cette démarche. Je voudrais inciter tout le monde à collaborer de manière constructive à la lumière de cette proposition.

De vraag is al een paar keer gesteld wie die mensen zijn en wat dat precies betekent voor hen. Ik zou ook willen weten wie zij zijn, vandaar de oprichting van zo'n neutrale zone, waar wij mensen degelijk kunnen informeren en weten over wie het precies gaat. Daar zijn wij volop mee bezig en wij hopen dat alle partners daaraan meewerken. Wij volgen deze moeilijke en delicate situatie op de voet, zowel vanuit medisch als vanuit veiligheidsoogpunt.

Ik heb ook een officieel verzoek gekregen van minister Dermagne om de Interministeriële Conferentie Migratie en Integratie samen te roepen. Ook ik wil graag zo vlug mogelijk de IMC samenroepen, die ook in mijn beleidsverklaring stond, aangezien zij tot doel heeft om te kunnen afstemmen over thema's waarvan de bevoegdheden verspreid zijn over de verschillende bevoegdheidsniveaus en wij allen gebaat zijn bij een betere afstemming en coördinatie. Dat is uiteindelijk de bedoeling van een IMC. Daarbij denk ik aan een goede afstemming inzake arbeids- en studiemigratie, inzake inburgering, inzake integratie en activering van nieuwkomers, inzake het beleid rond kwetsbare groepen van niet-begeleide minderjarigen of de controle op sommige verblijfsvoorwaarden. Ik wacht op dit moment echter nog steeds op de aanduiding van de vertegenwoordiger van de Brusselse regering vooraleer wij effectief van start kunnen gaan. Zoals u weet, moeten alle regeringen hun delegatie aanduiden en wij wachten nog op eentje.

Het thema van de retributies werd al door verschillende hongerstakers en organisaties bij mij aangekaart. Zoals gezegd, zal ik met een voorstel komen dat is gebaseerd op een gedetailleerde berekening van de effectieve behandelingskosten van de verschillende aanvragen.

Deze week nog heb ik trouwens een aantal organisaties gezien die tot bij mij zijn gekomen om een petitie af te geven met 28.000 handtekeningen. Ik wil maar aangeven dat ik zeker blijf luisteren, maar dat betekent daarom niet dat wij het beleid dat wij verdedigen, dat een beleid van het hart en het verstand is, in vraag stellen.

Mijnheer Segers, u stelde verschillende vragen over de toepassing van de huidige procedure voor humanitaire regularisatie. Het is belangrijk voor ogen te houden dat alle dossiers inderdaad individueel en in het geheel worden beoordeeld en dat er dus geen criteria zijn op basis waarvan iemand een recht op verblijf heeft. Wel zijn er verschillende elementen die samen het geheel van het dossier positief of negatief beïnvloeden voor de uiteindelijke beslissing.

De instructie van 19 juli 2009 werd vernietigd door de Raad van State in 2011 en die criteria worden dus niet meer toegepast. Ook het criterium van de prangende humanitaire situatie, dat daarin terug te vinden was, wordt dus als zodanig niet meer toegepast. Wel is het duidelijk dat het om een humanitaire regularisatie gaat en dus dat bijzondere humanitaire situaties in rekening worden gebracht.

Er zijn geen criteria, maar uiteraard wel richtlijnen. Bij gebruik van criteria ligt de uitkomst in deze of gene zin vast. Dat is nooit het geval; er zijn wel richtlijnen met positieve en negatieve uitkomst. Zo weegt de openbare orde door en zal de kwetsbaarheid van kinderen bijdragen aan een positieve beslissing, zoals u al van anderen hebt kunnen horen.

De aanvragen worden inderdaad chronologisch behandeld. Gevoelige dossiers krijgen wel voorrang, zoals ouders van als vluchteling erkende kinderen wegens gevaar voor genitale verminking. Voor die doelgroep willen we namelijk geen toepassing van artikel 9bis. Personen die wachten op een verwijdering of bewoners die in een opvangcentrum verblijven met een verlengd recht op opvang, kunnen meestal ook rekenen op een versnelde behandeling. Voor de rest moet de behandeling wel chronologisch gebeuren. Het is belangrijk dat zeker de oudste dossiers het snelste behandeld worden. We hebben allemaal de ambitie om niemand jaren te laten wachten op een antwoord. De betrokkenen verdienen dus zo snel als mogelijk een antwoord te krijgen.

Bepaalde onderdelen van de oude instructies zijn ondertussen in de verblijfwet opgenomen, zoals ouders van een Belgisch minderjarig kind in de reglementering op de gezinshereniging, artikel 40bis, §2.5, en de familieleden van een EU-burger die niet binnen het toepassingsgebied van de gezinshereniging vallen, maar van wie het verblijf moet worden vergemakkelijkt krachtens de Europese burgerschapsrichtlijn, artikel 47, §1.3. Ik ben het absoluut niet eens met de stelling dat de beslissingen onvoldoende gemotiveerd zouden

zijn. Ze worden uitgebreid gemotiveerd in feiten en in rechten, anders worden ze wel geannuleerd door de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

Zoals ik reeds meermaals aan de commissie heb meegedeeld, bestaan er geen statistieken over de behandelingstermijn. De personeelsbezetting van de dienst die de aanvragen op basis van artikel 9bis behandelt, is de voorbije jaren geëvolueerd van 17,7 voltijdse equivalenten eind 2018 naar 23,3 voltijdse equivalenten vandaag. Ik voorzie op korte termijn in een verdere versterking van de diensten om de achterstand snel weg te kunnen werken. Dat is immers onze absolute prioriteit.

04.05 Ben Segers (Vooruit): Mijnheer de staatssecretaris, ik dank u voor uw uitgebreid antwoord en de vele verduidelijkingen.

Zoals u weet, hebt u onze volle steun bij de manier waarop u dit aanpakt. Ook voor ons is regularisatie een uitzonderingsprocedure en kan er van collectieve regularisatie geen sprake zijn. We kennen de verschillende opvattingen van de partijen, dus laat ons nu kijken naar wat ons verbindt. Ik heb het dan over de politieke partijen en het middenveld onderling, actievoerders en universiteiten.

De neutrale locatie waarover u spreekt, is echt dé uitweg. Laat ons er samen met voornoemde actoren een succesverhaal van maken, ze samen uitbouwen en vervolgens ook zorgen voor de toeleiding van de hongerstakers naar die plek, zodat daar duidelijkheid kan worden verschaft in individuele dossiers en telkens op individuele basis en dat we zicht krijgen op de personen die zich in de kerken en andere locaties bevinden en dat men weet waar men aan toe is, welk perspectief er is. Dat is de uitweg en ik hoop dat iedereen daar zijn schouders wil onderzetten.

04.06 Yoleen Van Camp (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, als ik het goed begrijp, is er op de kern niet echt een doorbraak geweest. Dat is vreemd, ik had gehoord van wel. U herhaalt eigenlijk vooral het antwoord dat u gisteren hebt gegeven, dus ik vermoed dat er geen nieuwe oplossing uit de bus is gekomen. De situatie blijft dus aanslepen.

Ik vind het goed dat u standvastig blijft. Ik heb in een opiniestuk in *De Tijd* gelezen dat van alle slechte oplossingen die er in dit dossier zijn het toegeven en papieren geven de slechtste is. Dat onderschrijf ik zeker. Mijn vraag was niet om duidelijkheid te brengen in deze dossiers aan het einde van de rit, maar wel om sneller duidelijkheid te brengen. Wanneer mensen beginnen te staken, zouden ze veel sneller, zelfs nog vooraleer ze beginnen te staken, moeten worden uitgewezen. Dat is de duidelijkheid waarnaar ik verwees om mensen hiertegen te beschermen. Zij hebben in de media duidelijk gezegd dat ze nog altijd hopen omdat in het verleden, onder andere ook onder de vlag van uw partij, er collectieve regularisaties zijn gebeurd, de laatste in 2009.

De enige weg van de duidelijkheid is om net sneller te werken aan dat terugkeerbeleid, het sluitend te maken en veel sneller uit te wijzen bij een negatieve beslissing. U hebt tot op vandaag jammer genoeg niet de juiste beslissingen genomen om die te verzekeren, integendeel. U hebt, onder andere wat detentie betreft, een nieuwe stap achteruit gezet. U zegt aan de achterstand te werken door extra personeel aan te werven.

Zowat de enige beslissing die u neemt, is meer budget pompen onder meer in de opvang en de behandeling van aanvragen. Zolang u niets doet aan de ongebreidelde instroom van vooral illegale migratie naar dit land, zolang u dat niet aanpakt, blijft het dweilen met de kraan open.

04.07 Greet Daems (PVDA-PTB): Mijnheer de staatssecretaris, ik dank u voor het antwoord. Ik heb iets in uw antwoord niet begrepen. U zegt dat die interministeriële conferentie er zeker zal komen, maar dat er nog geen datum is. U hebt vervolgens een opsomming gegeven van wat er allemaal zal worden besproken, maar de situatie van deze sans-papiers hebt u niet vermeld. Mag ik daaruit concluderen dat dit niet op de agenda zal staan?

04.08 Staatssecretaris Sammy Mahdi: In deze situatie kunnen we niet wachten op de delegatie van de Brusselse regering om de problemen, die nog groter kunnen worden, te proberen te voorkomen. Er staan mensenlevens op het spel.

Ik kan alleen maar wachten op andere delegaties om het beleid dat over verschillende regeringen en

niveaus heen gaat goed te organiseren, maar daarnaast moeten we nu zien op te treden en deze situatie ook te laten de-escaleren.

Wat de heer Segers zegt is terecht. Het belangrijkste is nu dat we tot een neutrale zone komen, waarbij mensen goed over hun dossier worden geïnformeerd. Het kan niet dat een groep van mensen geen individuele begeleiding krijgt en niet weet of ze al een dossier hebben en in welke fase hun dossier zit. Om dat te kunnen weten, moeten ze daar natuurlijk ook wel naartoe gaan. We bieden dat aan. We hopen dat alle partners daarin meegaan, want dat is de enige manier om mensen juist te informeren en hen naar de juiste weg te leiden.

04.09 Greet Daems (PVDA-PTB): Mijnheer de staatssecretaris, dank u voor de verduidelijking. Ik hoop dat u de Brusselse delegatie met aandrang kunt aanmoedigen om hiervan zo snel mogelijk werk te maken.

Met betrekking tot de neutrale zone, op mijn vorige vraag hebt u geantwoord dat deze mensen heel weinig vertrouwen hebben in de openbare diensten. Ik denk dat er op dat vlak nog veel werk op de plank ligt.

Voorts hebt u herhaald wat u gisteren in de plenaire vergadering reeds zei. Wij vinden nog steeds dat er een structurele oplossing nodig is om die duizenden werknemers zonder wettig verblijf uit de uitbuiting te halen en om de gezinnen die hier al zo veel jaren wonen rechten en waardigheid te geven.

Volgens ons, en volgens de 27.000 mensen die de petitie hebben ondertekend, is er een structurele oplossing met objectieve criteria nodig. Zonder objectieve criteria kan er geen structureel beleid worden gevoerd.

Ik wil ook nog even terugkomen op wat de heer Segers in zijn vraag aanhaalde over collega Francken, die donderdag op de radio verklaarde dat er al criteria bestaan, maar dat die geheim worden gehouden. Dat verbaast mij zeer, want zo houdt u die mensen eigenlijk in onzekerheid. Dat kan toch geen humaan beleid genoemd worden?

Wij zullen op deze nagel blijven kloppen zolang het nodig is.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

05 Vraag van Yoleen Van Camp aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het EU-migratiepact" (55019524C)

05 Question de Yoleen Van Camp à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le pacte sur la migration de l'Union européenne" (55019524C)

05.01 Yoleen Van Camp (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, misschien kan ik u een deel van het antwoord besparen want u bent, althans volgens *Politico*, zowat de enige die blijft geloven in het EU-migratiepact. U heeft echter in het kader van een vorige vraag bevestigd dat daar weer niets van in huis is gekomen. Ik zal mij dan ook tot mijn andere vragen beperken.

Wanneer gaat u erkennen dat het migratiepact lijkt te mislukken? Blijft u soms voorlopig liever het hoofd in het zand steken? Gaat u intussen eigen initiatieven ontwikkelen, bijvoorbeeld naar het voorbeeld van Denemarken en andere lidstaten?

Uit het antwoord op een vorige vraag is al gebleken dat u blijft geloven in dit pact. Hoelang gaat u nog wachten om zelf initiatieven te nemen om de illegale migratie een halt toe te roepen? Wat is uw plan B?

05.02 Staatssecretaris Sammy Mahdi: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Van Camp, ik zal uw eerste vraag toch beantwoorden, omdat ik ze belangrijk vind en ook omdat u blijkbaar de actualiteit op dat vlak niet goed gevolgd hebt. Ik nam eigenlijk aan dat u met die eerste vraag verwees naar de oprichting van het Europees asielagentschap. We weten allemaal dat het heel moeilijk is om tot een Europees asiel- en migratiepact te komen. We wachten al jaren want daar is al sedert 2015 sprake van, onder de vorige regering. Intussen bleven alle lidstaten pleiten voor een packagedeal, alles moest samen genomen worden. Dat heeft het heel moeilijk gemaakt om vooruitgang te boeken, want als men alles samen wil doen, dan bereikt men meestal niets.

Een heel belangrijke verwezenlijking bij de oprichting van EASO, het Europees asielagentschap, is dat asielaanvragen voortaan sneller zullen moeten worden behandeld. De voorganger van EASO heeft in Griekenland, waar ik onlangs op bezoek was, de asielprocedures kunnen versnellen toen de crisis daar uitbrak.

Daarnaast is dat principieel van bijzonder groot belang. Het is een teken dat er mogelijkheden zijn om beetje bij beetje te komen tot een migratiepact, en niet te wachten tot iedereen het volledig eens is over de totaliteit.

Ik meende dat u dat wou vragen over het Europees asiel- en migratiepact en de jongste stand van zaken, maar misschien was het dat dan toch niet.

Onder het Portugees voorzitterschap werd een aantal stappen ondernomen inzake legale migratie, met de afronding van de onderhandelingen over de herziening van de richtlijn inzake de Europese blauwe kaart, de *blue card*, te vergelijken met de Amerikaanse *green card*. Dat was een voorstel dat reeds vijf jaar in onderhandeling is. Daar is nu een akkoord over bereikt. Er is ook een akkoord inzake de externe dimensie, met de organisatie van een Jumboraad, van Binnenlandse Zaken en Buitenlandse Zaken, en een virtuele ministeriële conferentie over het pact met de landen van Noord-Afrika. Dat zal ook belangrijk zijn. U weet wellicht dat een belangrijke migratiestroom van daar komt.

De Commissie heeft ook het Talent Partnership gelanceerd. In de sessie over het asiel- en migratiepact heb ik het woord genomen om mijn collega's te wijzen op de urgentie in dit dossier. Ik heb ook gepleit voor een doordachte Europese kijk op het migratiebeleid, met circulaire migratie, die het mogelijk moet maken dat mensen naar hier komen en die vooral de landen van herkomst moet versterken, op een legale manier, zoals wij dat proberen te organiseren.

Het werken aan Europese oplossingen voor gedeelde problemen sluit niet uit dat er een nationaal beleid is, dat wij voeren. Dat beleid heeft niet dezelfde inhoud als dat van andere lidstaten. De vergelijking met de keuzes die men in Denemarken maakt, is moeilijk. Niet enkel omdat ik mij vragen stel over de praktische haalbaarheid en de opportuniteit, maar ook juridisch, gelet op de invulling die het internationaal recht aan het begrip "veilig derde land" geeft.

Voor de rest proberen wij belangrijke stappen te zetten. We hebben ook simulatieoefeningen mogelijk gemaakt, waarbij we eindelijk rationele discussies kunnen voeren over het Europees asiel- en migratiepact. Ik ben zeker niet de enige in Europa die denkt dat we tot een Europees asiel- en migratiepact moeten komen. Al mijn Europese collega's zijn ervan overtuigd dat we Europees moeten zorgen voor een betere screening aan de buitengrens, dat we ervoor moeten zorgen dat migratie beter gecontroleerd wordt en dat we moeten komen tot een beter terugkeerbeleid. Daar zijn alle lidstaten het over eens.

Om dit pact te realiseren, heb je inderdaad 27 lidstaten nodig en dus ook 27 ministers of staatssecretarissen. Daar werk ik iedere dag heel hard aan. Daar wordt al sinds 2015 aan gewerkt. Ik ben een paar maanden bezig en ben in ieder geval tevreden dat we op die paar maanden tijd in staat waren om met EASO een eerste, belangrijke stap te zetten en ook eindelijk los te komen van die packagedeal, en daarnaast dat we met een simulatieoefening het debat wat konden rationaliseren en weggaan van het riedeltje dat vaak wordt aangehaald inzake solidariteit en verantwoordelijkheid, waardoor we helaas niet vooruit geraken.

05.03 Yoleen Van Camp (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, bedankt voor uw volledig antwoord. Ik heb die berichtgeving inderdaad gevolgd, maar ik bleef met dezelfde vragen achter. Het agentschap werd aangekondigd, maar het is er nog niet. Daarvan hebben we dus nog geen resultaten.

Het is de bedoeling om asielaanvragen sneller te behandelen. Als dat echter het enige is dat van het migratiepact in huis zal komen, terwijl er niets wordt gedaan aan de ongebreidelde instroom van illegale migratie, dan is het uiteindelijk oude wijn in nieuwe zakken. Welke capaciteit zal er ter plaatse nog bij gemaakt worden, zolang de levensgevaarlijke oversteek over zee en over land mogelijk blijft, wat tot schrijnende problemen leidt? Dat zijn de problemen die aangepakt moeten worden, de aanpak zit niet in een bureau dat sneller asielaanvragen verwerkt van personen die hier zijn toegekomen na zo'n gevaarlijke overtocht te hebben gemaakt. Illegale migratie en de gevolgen ervan worden zichtbaar op het terrein. Zolang dat niet wordt aangepakt, is het dweilen met de kraan open, zoals ik bij de vorige vraag ook al zei.

Een belangrijk aspect in het pact is ook de terugkeer. Daar verschuilt u zich achter voor de gebreken in het

nationaal beleid, want u zegt elke keer dat u wacht op Europa, waarvan u een knap terugkeerbeleid verwacht. Er zijn visumsancties en gezamenlijke readmissieakkoorden aangekondigd, dus u vindt het niet nodig om zulke akkoorden apart af te sluiten. Verder horen wij daar niets van.

Nu vindt u het een succes dat er sneller meer asielaanvragen zullen kunnen worden verwerkt, terwijl de systeemfout blijft bestaan dat mensen illegaal kunnen migreren, met te veel zullen zijn en in erbarmelijke omstandigheden naar hier komen en/of hier ook in zulke omstandigheden belanden. Er is immers ook geen akkoord over de spreiding na de asielaanvragen. De systeemfout blijft er dus echt wel in zitten.

U herhaalt ook telkens uw riedel over Denemarken. U wijst al te gemakkelijk van de hand dat het Deens model niet kan, omdat het juridisch niet onderbouwd is. U hebt daarnaar, behoudens vergissing van mijn kant, nog geen enkel onderzoek gedaan, of een dergelijk onderzoek in elk geval niet aan ons bezorgd.

U stelt dat het geen oplossing is en dat het juridisch niet standhoudt. Alternatieven van uw kant hoor ik echter niet. Mijn vraag hoelang u ter zake uw hoofd nog in het zand zal blijven steken, lijkt dus nog wel even aan te houden.

Ik blijf het dossier in elk geval opvolgen. Het is jammer dat u talmt met het nemen van nationale initiatieven, die echt nodig zijn. Iedereen ziet immers dat van de EU-aanpak alweer niets in huis zal komen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

06 Vraag van Darya Safai aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De oprichting van het Europees Asielagentschap" (55019569C)

06 Question de Darya Safai à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La création de l'Agence de l'Union européenne pour l'asile" (55019569C)

06.01 Darya Safai (N-VA): Mijn vraag sluit aan bij die van mevrouw Van Camp. Daarom verwijs ik naar mijn schriftelijk ingediende vraag.

Het Europees Ondersteuningsbureau voor asielzaken (EASO) wordt omgevormd tot een echt Europees Asielagentschap. De onderhandelaars van de Raad en het Europees Parlement hebben daarover een akkoord bereikt. Het agentschap moet ervoor zorgen dat de nationale asielprocedures sneller afgehandeld worden en beter op elkaar afgestemd zijn. Lidstaten zullen de hulp van het agentschap kunnen inroepen wanneer zich een piek van het aantal asioldossiers voordoet.

Het Europees Asielagentschap krijgt in vergelijking met het EASO een sterker mandaat. Het zal de lidstaten meer operationele en technische steun kunnen bieden, zodat ze hun asielbeleid efficiënter kunnen maken.

De oprichting van het Europees Asielagentschap moet nu nog formeel bekrachtigd worden door het Europees parlement en de Raad.

Kan de Staatssecretaris mij antwoorden op volgende vragen:

Wanneer zal dit nieuwe Europees Asielagentschap operationeel zijn?

Wat is de precieze invulling van dit mandaat?

Op welke wijze zullen zij de lidstaten ondersteunen? Hoe zal dit agentschap er bijvoorbeeld voor zorgen dat nationale asielprocedures sneller zullen verlopen?

06.02 Staatssecretaris Sammy Mahdi: Nu de Europese Raad en het Europees Parlement deze week een politiek akkoord hebben bereikt, dienen nog een aantal stappen te worden gezet alvorens het Europees Asielagentschap (European Asylum Support Office - EASO) concreet van start kan gaan. De verschillende taalversies moeten nog op elkaar worden afgestemd en er moet nog een formele stemming plaatsvinden in zowel de Europese Raad als het Europees Parlement.

Intussen heeft het EASO al heel wat voorbereidend werk gedaan om de overgang naar het nieuwe agentschap European Union Agency for Asylum (EUAA) zo vlot mogelijk te laten verlopen. Daartoe werd een specifieke projectgroep opgericht. Ook op het budgettaire en programmatorische vlak werd al rekening gehouden met de inwerkingtreding van dat agentschap.

Het mandaat van het EUAA bouwt in grote mate verder op het mandaat van de EASO, maar de mogelijkheden om ondersteuning te bieden bij de implementatie van het EU-beleid in de externe dimensie en bij situaties van bijzondere druk in bepaalde lidstaten, werden versterkt. Ook zijn er meer mogelijkheden om operationele samenwerking en wederzijdse bijstand te organiseren.

Concreet betekent dit dat het agentschap sneller personeel ter beschikking zal kunnen stellen in het geval van operaties. Er wordt een pool gecreëerd van 500 personen, bestaande uit deskundigen uit lidstaten die kunnen worden ingezet in het geval van disproportionele asieldruk. De trainingsactiviteiten die worden aangeboden aan lidstaten, worden uitgebreid. Er zijn ook meer mogelijkheden om praktische technische tools te ontwikkelen en richtlijnen uit te vaardigen om de praktijken en het beleid in de lidstaten op elkaar af te stemmen.

Uit respect voor de fundamentele rechten in al zijn activiteiten zal het agentschap ook worden versterkt met een *fundamental rights officer*. Tot slot zal het agentschap, zowel in de lidstaten als in bepaalde derdelanden, verbindingsofficieren aanwerven en aan capaciteitsopbouw kunnen doen.

Dus, net zoals de EASO, zal het nieuwe agentschap de lidstaten blijven ondersteunen. Daarbij dienen we een onderscheid te maken tussen de permanente ondersteuning aan lidstaten en de operationele en technische ondersteuning van lidstaten die te maken krijgen met een specifieke druk op hun asiel- en opvangsystemen en de ondersteuning van de EASO inroepen.

Het nieuwe mandaat van het agentschap biedt aldus meer mogelijkheden om te komen tot een grotere convergentie en een harmonisatie van de nationale asielsystemen, om op die manier te kunnen garanderen dat elke lidstaat beschikt over een solide en efficiënt asiel- en opvangsysteem dat voldoet aan de Europese standaarden.

Misschien is het niet onbelangrijk dat ik ook eens meegeef dat het niet is omdat het agentschap bestaat dat wij daarnaast niet aan een aantal andere zaken voortwerken. Ik merk immers aan een aantal vragen en antwoorden die ik geef, dat, wanneer ik mij enkel focus op het antwoord, er bepaalde conclusies aan worden gekoppeld. Ik geef het maar mee. Bijvoorbeeld, Europese readmissieakkoorden betekenen niet dat wij niet moeten werken aan readmissieakkoorden in België. Ik merk dat er op dat vlak soms nood is aan duidelijkheid. Indien ik die duidelijkheid moet brengen, doe ik dat met veel plezier. Ter zake is het misschien ook belangrijk om aan te geven dat het niet is omdat het Europees Agentschap moet zorgen voor snellere procedures dat wij in België ook niet moeten zorgen voor snellere procedures. Mocht die duidelijkheid kunnen helpen, dan is dat bij deze graag gedaan.

Wij weten immers allemaal dat wij al jarenlang met heel lange asielaanvragen kampen. Asielzoekers moeten hier in België soms een jaar lang wachten op een antwoord op hun asielaanvraag. Die lange procedures gaan helaas al heel lang mee door een onderinvestering in onze diensten. Daarna geven wij bovendien mensen zomaar een A4'tje met de vraag het grondgebied te verlaten, om vervolgens niks meer te doen. Er is dus een soort gedoogbeleid ten aanzien van de betrokkenen. Ik geef het maar mee omdat ik anders misschien niet volledig genoeg ben.

06.03 Darya Safai (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, in de media was u bijzonder enthousiast, en ik citeer u: "Dit ligt al op tafel sedert 2016". Daarnet zei u 2015, maar *the time is now*. Eindelijk worden concrete stappen gezet om tot een Europees asiel- en migratiebeleid te komen.

Het is echter nog te vroeg om victorie te kraaien en ik kijk samen met u uit naar de concrete resultaten en naar de daadkracht van dit nieuwe Europees Asielagentschap. Ik weet niet welke mirakels men verwacht, maar wij zijn ervan overtuigd dat geen enkel systeem het probleem zal oplossen, tenzij een structurele oplossing. Voor de N-VA is dat een aanpak waarin illegale migratie wordt tegengehouden en het recht op asiel voorbehouden blijft voor wie onder de Conventie van Genève valt en na bescherming te krijgen Europa legaal mag binnenkomen, het zogenaamde Australisch model met humane opvangcentra buiten de grenzen van Europa. Ik hoop daar u hier heel hard aan werkt.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

07 Vraag van Darya Safai aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De humanitaire

visa voor IS-vrouwen en -kinderen" (55019570C)

07 Question de Darya Safai à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les visas humanitaires accordés aux femmes et aux enfants liés à l'EI" (55019570C)

07.01 Darya Safai (N-VA): Op 18 juni stelde collega Francken u een vraag over de repatriëring van IS-vrouwen en kinderen.

U antwoordde toen het volgende : "De Nationale Veiligheidsraad heeft inderdaad beslist dat ons land een aantal personen zal repatriëren uit Syrië en Irak. Het gaat concreet om Belgische kinderen, jonger dan 12 jaar. Dossiers van oudere kinderen of van hun Belgische moeders zullen geval per geval worden behandeld op basis van een diepgaande dreigingsanalyse door de inlichtingen- en veiligheidsdiensten".

Kan de Staatssecretaris mij antwoorden op volgende vragen :

Graag kreeg ik een actuele stand van zaken over deze problematiek?

Hoeveel humanitaire visa zal u moeten afleveren voor kinderen die nog niet de Belgische nationaliteit hebben?

07.02 Staatssecretaris **Sammy Mahdi**: In dezen moet ik zeer kort zijn. De dossiers zijn vertrouwelijk op de uitdrukkelijke vraag van de veiligheidsdiensten zelf. Ik kan dan ook geen bijkomende informatie geven.

07.03 Darya Safai (N-VA): Dat was inderdaad kort. In de regering-Michel was afgesproken dat wij niemand actief zouden terughalen. Als de Vivaldiregering nu beslist om deze kinderen toch actief terug te brengen, mag u in alle eerlijkheid toegeven dat ook hun ouders worden teruggebracht. Men kan onmogelijk een kind zonder Belgische nationaliteit terugbrengen zonder dat zijn ouders ook vroeg of laat hier aankomen, ofwel via de Belgische nationaliteit ofwel via een procedure van gezinshereniging. Dit betreurt ik ten eerste en het is trouwens heel erg gevaarlijk. Deze mensen hebben zelf gekozen om het land te verlaten en zelfs ertegen te strijden. Ze hebben onze meest fundamentele waarden verworpen en met het wapen in de hand onschuldige mensen omgebracht. Nu worden ze beloond door ons naïeve systeem om hen via een humanitair visum te redden. Nu gebruiken en misbruiken ze hun kinderen om alsnog terug naar hier te komen. Uiteraard geeft uw Vivaldiregering hieraan toe. Kan het nog cynischer dat humanitaire visa worden uitgereikt aan de vijanden van onze beschaving en onze vrijheid om hen uit de hel te helpen waar zij en alleen zij verantwoordelijk voor zijn?

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

08 Vraag van Greet Daems aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het hoger belang van het kind" (55019571C)

08 Question de Greet Daems à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'intérêt supérieur de l'enfant" (55019571C)

08.01 Greet Daems (PVDA-PTB): *Mijnheer de staatssecretaris, In de maand mei stelde ik u een vraag inzake een rapport van Vluchtelingenwerk Vlaanderen (VWV) over het hoger belang van het kind. Daarin wordt aan de hand van juridisch onderzoek beschreven hoe het hoger belang van het kind onvoldoende ter sprake komt bij DVZ en de RvV.*

U zei dat de conclusie van VWV niet klopte, namelijk dat uw diensten het hoger belang van het kind te weinig in rekening nemen. In uw antwoord zette u uiteen hoe België wel rekening houdt met het hoger belang van het kind, maar ging u niet in op de specifieke beweringen van het rapport. Bij deze dring ik erop aan om deze mensenrechten-problematiek te herbekijken, een kwestie die niet enkel door VWV wordt aangeklaagd.

Het belangrijkste voor de minderjarigen in deze context is dat ze rechtszekerheid hebben, dat hun rechten met andere woorden effectief gewaarborgd worden. Dat is vandaag de dag niet het geval, omdat het hoger belang van het kind enkel fragmentarisch aan bod komt in de Belgische vreemdelingenwet. Voor een minderjarige asielzoeker hangt er daardoor veel af van degene die zijn/haar dossier behandelt bij DVZ, het CGVS of de RvV: indien de dossierbehandelaar begaan is met kinderrechten zullen ze dit uitvoerig behandelen, zo niet zal het minimaal worden ingevuld als onderdeel van de procedure. Daarentegen heeft het VN-comité voor de Rechten van het Kind ons land al meerdere malen aangespoord om het hoger belang van het kind direct toe te passen.

Daarnaast is er het principe van non-discriminatie. Dat is het vertrekpunt van het internationaal

kinderrechtenverdrag (artikel 2), maar België verklaarde bij de ondertekening van het verdrag dat ze de kinderrechten niet noodzakelijk zou waarborgen voor niet-Belgen. Tot zover de universaliteit van mensenrechten. Het VN-comité voor de Rechten van het Kind wees België ook op dit vlak op een betere waarborging van de kinderrechten en vroeg om de desbetreffende verklaring in te trekken.

Erkent u dat rechtsonzekerheid een probleem is voor minderjarige asielzoekers?

Zal u streven naar het opnemen van het hoger belang van het kind in de vreemdelingenwet in de vorm van een directe toepassing?

Zal u initiatief nemen om de Belgische verklaring die het principe van non-discriminatie schendt in te trekken?

08.02 Staatssecretaris **Sammy Mahdi**: Mevrouw Daems, naast verschillende bepalingen in de vreemdelingenwet inzake het hoger belang van het kind is het principe van het hoger belang van het kind ook opgenomen in het Internationaal Verdrag inzake de rechten van het kind, meer specifiek in artikel 22bis, vierde lid van artikel 24, tweede lid van de Grondwet en in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en verschillende Europese richtlijnen.

Die bepalingen verplichten mijn diensten om bij het nemen van beslissingen rekening te houden met het hoger belang van het kind. Er wordt op toegezien dat de beoordeling van het hoger belang systematisch wordt toegepast in de praktijk. Het opnemen van het hoger belang van het kind als overkoepelend principe in de vreemdelingenwet moet worden bekeken in het kader van het migratiewetboek, zoals ik reeds in mijn antwoord op een vraag in de commissievergadering van 7 mei 2021 heb verduidelijkt.

België heeft bij artikel 2 van het Internationaal Verdrag inzake de rechten van het kind betreffende het principe van non-discriminatie een verklaring afgelegd dat het principe van non-discriminatie op grond van nationale afkomst niet noodzakelijkerwijs de verplichting voor staten impliceert om vreemdelingen automatisch dezelfde rechten te garanderen als hun onderdanen. Dat principe is ook bedoeld om alle willekeur uit te sluiten, maar niet de verschillen in behandeling die gebaseerd zijn op objectieve en redelijke overwegingen in overeenstemming met de beginselen die in democratische samenlevingen gelden.

Formeel gezien is dat geen voorbehoud, enkel een mededeling over hoe het principe bij ons geïnterpreteerd wordt. Non-discriminatie is dus altijd het uitgangspunt, maar er kunnen situaties zijn die een verschil in behandeling rechtvaardigen. Het betekent gewoon dat de nationaliteit een objectief verschil in situatie kan betekenen, die een verschillende behandeling rechtvaardigt. Dat is vrij standaard en helemaal niet controversieel. Een overheid mag verschillende zaken verschillend behandelen, wanneer de verschillen gestoeld zijn op objectieve criteria, zoals de nationaliteit.

Dat is ook vaste rechtsspraak van het Grondwettelijk Hof. Ik zie bijgevolg niet in waarom deze verklaring zou moeten worden ingetrokken. Deze interpretatieve verklaring wil uiteraard niet zeggen dat kinderrechten niet noodzakelijk zouden moeten worden gewaarborgd voor niet-Belgen. Het is ook geen aanfluiting van het principe dat mensenrechten universeel zijn.

08.03 **Greet Daems** (PVDA-PTB): Mijnheer de staatssecretaris, als u meent wat u zegt over mensenrechten, dan moet het hogere belang van het kind een fundamentele overweging worden in de wetgeving. Het nieuwe Migratiewetboek waarvan u werk maakt, is daarvoor een uitgelezen kans. Wij zullen daarover blijven waken.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Camp, uw volgende vragen nrs. 55019572C, 55019573C, 55019574C en 55019575C waren omzettingen van schriftelijke vragen naar mondelinge, meen ik?

08.04 **Yoleen Van Camp** (N-VA): Het kabinet heeft vlak voor aanvang van de commissie werk gemaakt van het bezorgen van de antwoorden. Waarvoor dank.

De **voorzitter**: Dat is goed nieuws, iedereen tevreden. Dan beschouwen we die vier vragen als behandeld.

09 **Question de François De Smet à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La régularisation des personnes atteintes de la drépanocytose" (55019578C)**

09 Vraag van François De Smet aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De regularisatie van personen met sikkelcelziekte" (55019578C)

09.01 François De Smet (DéFI): Monsieur le président, monsieur le secrétaire d'État, Akufa Lobi, ce surnom désigne au Congo le moribond, celui qui va mourir demain. C'est le surnom qui a été donné à Mimi, une personne que je connais, qui est touchée par la drépanocytose. Car oui, au Congo, souffrir de drépanocytose, c'est être condamné à n'avoir plus d'espérance.

Cela fait maintenant onze ans que Mimi est sans-papiers en Belgique. Et pourtant, depuis récemment, elle est menacée d'expulsion au Congo, son pays d'origine. Mimi a une maladie très rare, la drépanocytose. Cette maladie génétique affecte le sang. Elle provoque une dégénérescence des globules rouges: régulièrement, ils bloquent les vaisseaux sanguins. Cette maladie est douloureuse, invalidante. Bien que rare, c'est la maladie génétique la plus répandue au monde. En Belgique, elle touche plus de 50 000 personnes.

Mimi n'est évidemment pas la seule à être dans cette situation; sinon, je ne vous en parlerais pas. Plusieurs sans-papiers sont dans des situations médicales très problématiques. Toutefois, depuis l'arrêt de la Cour de justice de l'Union européenne du 18 décembre 2014, la personne qui faisait face à un risque sérieux de détérioration grave et irréversible de son état de santé en cas de retour devrait pouvoir bénéficier d'un recours suspensif de la mesure d'expulsion. Il semble donc évident qu'une telle demande d'expulsion ne peut avoir lieu.

Rappelons que la procédure prévue par l'article 9ter de loi du 15 décembre 1980 permet la régularisation spéciale des personnes en situation irrégulière qui ont introduit une demande pour raisons médicales. Cependant, en pratique, une telle mesure est souvent très stricte, trop stricte pour certaines personnes souffrant d'une pathologie comme la drépanocytose, qui ne se soigne pas convenablement dans une série de pays, comme par exemple le Congo.

Monsieur le secrétaire d'État, concernant l'expulsion de personnes ayant une maladie chronique, quelle est votre interprétation de l'arrêt de la Cour de justice de l'Union européenne du 18 décembre 2014, mais aussi du célèbre arrêt Paposhvili du 17 avril 2014? Comment la Belgique respecte-t-elle aujourd'hui ces jurisprudences?

Concernant la procédure 9ter, pourquoi ne pas faire en sorte que les migrants en situation irrégulière souffrant de drépanocytose puissent se voir accorder une procédure de régularisation? Quels sont les critères pour déterminer s'il existe un risque réel pour sa vie ou son intégrité physique ou un risque réel de traitement inhumain ou dégradant? Sont-ils assez clairs et suffisants pour que l'Office des étrangers les applique aux cas particuliers? Acceptez-vous l'idée que, peut-être, certaines pathologies très invalidantes passent entre les mailles du filet?

09.02 Sammy Mahdi, secrétaire d'État: Monsieur De Smet, je vais commencer par une information générale au sujet de l'article 9ter. À mon avis, vous le connaissez très bien mais un rappel n'est jamais inutile. L'article 9ter concerne les maladies qui entraînent un risque réel pour la vie ou pour l'intégrité physique; ou un risque réel de traitement inhumain ou dégradant lorsqu'il n'existe aucun traitement adéquat dans le pays d'origine ou dans le pays où le malade séjourne.

Ces risques sont évalués au cas par cas par le médecin de l'Office des étrangers qui est indépendant dans son appréciation médicale. Cette évaluation dépend de nombreux facteurs: l'état clinique, la gravité de la maladie, le traitement nécessaire, la réponse aux traitements. Dès lors, il n'est pas possible de dire que telle ou telle pathologie donnera d'office lieu à une régularisation. Lorsque le médecin de l'Office des étrangers se prononce au fond, c'est qu'il a jugé que le risque de traitement inhumain et dégradant en cas d'absence de traitement est réel. Dans ce cas, il vérifie si les soins nécessaires sont disponibles et accessibles dans le pays d'origine, pour vérifier que la personne malade pourra poursuivre son traitement dans ce pays, et ainsi écarter le risque de traitement inhumain et dégradant.

L'article 9ter existe depuis 2007. Les médecins de l'Office des étrangers et les organes de contrôle que sont le CCE et le Conseil d'État appliquent donc ces critères depuis 14 ans, sans que cela pose problème. Cela démontre bien qu'ils sont suffisants et suffisamment clairs.

Rappelons que le Conseil d'État a déjà statué sur le fait que l'article 9ter offrait une protection plus étendue

que l'article 3 de la Convention européenne des droits de l'homme.

En ce qui concerne l'arrêt Paposhvili, si une personne introduit une demande 9ter et que son dossier est examiné par un médecin de l'Office des étrangers qui a donné un avis médical négatif, il y a deux cas de figure.

Soit la décision est irrecevable: l'intéressé ne souffre pas d'une maladie relevant de l'article 9ter et donc ne relève pas des maladies pour lesquelles l'arrêt Paposhvili s'applique, vu l'absence de traitement inhumain et dégradant en cas d'absence de traitement et de risque réel pour la vie ou l'intégrité physique.

Soit la décision est non fondée: dans ce cas, la disponibilité et l'accessibilité des soins médicaux sont établies pour la maladie car il existe un risque de traitement inhumain et dégradant en cas d'absence du traitement. L'arrêt Paposhvili qui demande de vérifier cela est donc bien respecté.

En ce qui concerne la drépanocytose, il convient d'apporter une précision supplémentaire car il y a deux types de drépanocytose. Il y a d'une part la drépanocytose hétérozygote. Dans ce cas, il n'y a qu'un seul gène porteur et la maladie ne se développe généralement pas ou avec des symptômes légers. Il existe cependant des exceptions avec des cas plus graves. Je ne dois pas vous soumettre mon cahier médical personnel. Personnellement, j'ai la drépanocytose hétérozygote que j'ai héritée de mon père et qui protège d'ailleurs contre la malaria. Cela a des avantages quand on est hétérozygote mais pas quand on est homozygote, c'est-à-dire quand les deux gènes sont porteurs et que la maladie est active. Il existe bien entendu des symptomatologies plus graves que d'autres.

Il convient aussi de rappeler que la drépanocytose est très rare dans nos contrées mais est bien plus courante dans certaines populations, notamment au Congo et en Irak, comme dans mon cas. C'est la raison pour laquelle il existe dans ces pays des centres médicaux dédiés à cette pathologie avec dépistage et traitement ainsi que des campagnes informatives.

09.03 François De Smet (DéFI): Monsieur le secrétaire d'État, je vous remercie pour vos réponses.

Vous maîtrisez le 9ter et le sujet. Il existe bien sûr différentes formes de drépanocytose. Mon attention se porte sur les cas invalidants et pas sur la drépanocytose qui est asymptomatique, comme celle que vous portez.

J'ai rencontré le collectif Drépanocytose, ASBL qui accompagne ces gens qui ont des problèmes qui ne se posent pas juste pour les questions de séjour. Je pose régulièrement des questions à certains de vos collègues et il y a un gros travail de prévention pour que la maladie génétique ne se reproduise pas. Il y a énormément de choses à faire face à cette maladie méconnue.

S'agissant de l'aspect spécifique du séjour, je continue à penser que les gens qui souffrent d'une forme grave et rare de drépanocytose font face, en cas d'expulsion, à un traitement qui pourrait être considéré comme inhumain et dégradant. J'entends votre intérêt pour le sujet et vous m'avez répondu hier, en séance plénière – et avec raison –, que vous étiez un secrétaire d'État impliqué et de terrain. Vous n'avez pas peur, il faut le reconnaître, d'aller au contact et à la rencontre. Je profite donc de cette occasion pour vous proposer de rencontrer la responsable de ce collectif pour votre simple information. Je sais que le médecin de l'Office des étrangers fait son travail de manière indépendante et je ne demande aucun passe-droit. Je souhaite simplement améliorer votre information en proposant cette rencontre.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 15.26 uur.

La réunion publique de commission est levée à 15 h 26.